

15.12.2014

הצעה להקמת מערכת למיפוי והנגשה של ידע שימורי מוגש למשרד ראש הממשלה, אגף מורשת

צורך / תיאור מצב קיים

כיום מתבצעות בישראל הרבה מאוד פעילויות שימור אתרים וסקרי שימור, אבל אין מקום מרכזי בו המידע על פעילויות אלה נאגר ומונגש. פעילויות השימור עצמן נעשות על ידי משרדי אדריכלים, שכותבים "תיקי שימור" המכילים מידע רב ואיכותי. למרבה הצער מידע זה משמש כיום רק לצורך פעילות השימור ומאורכב (לעתים) ברשות המקומית, ואינו משמש צרכנים נוספים לאחר פרויקט השימור. מצב זה יוצר בזבוז משאבים (ניתן להשתמש בידע שהצטבר לטובת פרויקטי שימור חדשים), ומונע יצירת תמונה כוללת של פעילויות השימור בארץ.

ברצוננו להקים מערכת שתאפשר הנגשה של כל תיקי השימור הללו, שתאפשר מיפוי והכרה של פעילויות השימור המתרחשות בארץ, ושימוש מחדש במידע שנאגר בתיקי השימור לצורכי למידה ומחקר. כמו-כן, יצירת תמונה רחבה של פרויקטי השימור בארץ תסייע להביא למודעות את חשיבות השמירה על ההיסטוריה והמורשת, שהינה חשובה בעת של תנופת בנייה בישראל.

לצורך כך, הסדנא לידע ציבורי (ע"ר) מציעה להשתמש בתשתיות פרויקט תב"ע פתוחה המנגיש את תוכניות בניין העיר ובידע והניסיון הרב שנצבר אצלה בפתיחה והנגשה של מידע ציבורי.

המשתמשים

1. אדריכלים ומשמרים - ישתמשו באתר לרכוש ידע אודות פרויקטי שימור שתוכננו ובוצעו בעבר, פרקטיקות שימור וקבלת תמונה כמותית ואיכותית לגבי היקף פעילויות השימור בישראל.
2. גופי שימור בישראל - ישתמשו באתר כדי להצביע על חשיבות פעילויות השימור בישראל, ולהגביר את המודעות לסוגיה.
3. חוקרים - יוכלו להפיק מידע לצרכי מחקר אקדמי ואחר מחומרי הגלם שבתיקי השימור, ולקדם מחקר בתחומים כגון ארכיטקטורה ואדריכלות.

4. משתמשים מזדמנים - יוכלו לחפש ולעיין בחומרי השימור, בחלקם של אתרים מפורסמים, ולקרוא על ההיסטוריה שלהם ועל חשיבותם. חלק מאתרי השימור הם נכסי צאן ברזל של הארכיטקטורה בארץ, או לפחות נקודות בעלות חשיבות היסטורית ראויה לציון.

המידע

המידע באתר נחלק ל-2 סוגים (יש אפשרות להוסיף סוגים נוספים בהמשך)

א. **תיקי תיעוד (דוגמא)** - מכילים מידע ארכיטקטוני, תכנוני, היסטורי וגיאוגרפי על האתרים שעוברים שימור. ישנם אלפי תיקי שימור בארץ, חלקם מאוחסן ברשויות המקומיות וחלקם נמצא אצל האדריכלים המתכננים. **הערכת משרד ראש הממשלה היא שניתן לאסוף כ-500 תיקים כאלה** באמצעות פניה למשרדי האדריכלים בארץ.

ב. **סקרי שימור** - מכילים סקירה רחבה יותר (גיאוגרפית) לגבי צרכי שימור באזור מסוים

לתיקי התיעוד ולסקרי השימור יהיה meta data מסוגים שונים שמתאר אותם, כגון: שם האתר או הסקר, נ"צ, גוש/חלקה, שנת ביצוע פרויקט השימור, שנת הקמה מקורית, אדריכלים אחראים, ועוד.

הפתרון

הפתרון המוצע כולל מספר רכיבים:

1. **רכיב מפה** שציג את הפריטים בהקשרם הגיאוגרפי, ויאפשר **חיפוש** לפי שדות המטה-דאטה והצגת שכבות שונות של מידע (כלומר הצגה רק של תיקי תיעוד, או רק של סקרי שימור).
2. **מסד נתונים** שיכיל את המידע על התיקים עצמם, כולל השייך הגיאוגרפי, ויאפשר חשיפת API.
3. **רכיב קליטת מידע** שיאפשר למשתמש בעל הרשאות להוסיף תיק לאתר, כולל מטה-דאטה, ולמשתמש מורשה לאשר את עדכנו במסד הנתונים והצגתו על גבי המפה.
4. **שרת איחסון** שיאחסן את תיקי השימור ויתר חומרי המקור, ויאפשר הורדה שלהם.
5. **דפי מידע נוספים** אודות הפרוייקט, רישיונות שימוש, דף יצירת קשר וכו'.

זרימת המידע במערכת

הנחת מוצא היא שתיקי השימור ייאספו על ידי אגף מורשת (כלומר, לא על ידי הסדנא לידע ציבורי), באופן מתמשך, שאינו בהכרח שלב מקדים לפרוייקט. לפיכך עדכון המידע ייעשה באופן מתמשך לאורך הפרוייקט ולא כחלק מהקמתו, והדבר משליך על זרימת המידע במערכת ועל התקציב.

זרימת מידע ראשית לאתר - עדכון של משתמשים מומחים:

- 1) **הרשמה לאתר + תפקיד**, בחירה בקבלת הרשאות עדכון נתונים מתוקף התפקיד (למשל: ארכיטקט).
- 2) **למורשים בלבד** - השלמת טופס שכולל את הפרטים השונים על אתר השימור + העלאה של המסמך. תהליך הקלדת הטופס אורך מספר דקות ולא יותר.

- (3) **בקרה ואישור** מידע חדש על ידי נציג אגף מורשת (במסך יעוד), כולל אישור שאין הפרת זכויות יוצרים. התקשורת לגבי האישור מול האדריכל תהיה במייל ולא דרך המערכת.
- (4) **עדכון של המידע** במסד הנתונים ובאתר. לאחר העדכון, יופיע האתר על המפה ויתאפשר חיפוש עליו. שמירת מסמך המקור שהועלה בשרת האיחסון.

תיאור טכני של הפיתרון

- (1) אתר - front end
 (2) שרת לניהול ההרשאות והחיפוש
 (3) מסד נתונים
 (4) שרתי איחסון וגיבוי

אבני דרך ותשלומים

	אבן דרך	תכולה	תאריך יעד	מחיר (כולל מע"מ)
1	אפיון	משחק תכנון (אם יהיה צורך) וכתיבת מסמך אפיון לתהליכים במערכת	15.02.15	40,000
2	עיצוב בסיסי	עיצוב האתר (הסכמה על wireframes ו-עיצוב על ידי מעצב)	15.03.15	40,000
3	פיתוח תצוגה בסיסית	כתיבת צד ההצגה של האתר, בניית מבנה נתונים, יצירת מנוע החיפוש, והלאת 10 תיקים שייאספו ע"י אגף מורשת.	15.06.15	100,000
4	הקמת back end ועדכון תוכן	ייצוב ה-database, הקמת אזור האתר שמאפשר להעלות תכנים נוספים, הוספת יכולת הרשמה והרשאות למשתמשים, והזנת 40 תיקים נוספים.	15.08.15	100,000
5	השקה	הכנת חומרי הדרכה על המערכת. תיקון באגים אחרונים וסיום הפיתוח.	15.09.15	80,000
		סה"כ		360,000
6	אחזקה שנתית	חבילת אחזקה שנתית כוללת: אחסון בשרת עד 5 שעות תמיכת משתמש בחודש עד 5 שעות תמיכה על ידי מפתח		40,000
		העלאה של עד 200 תיקי שימור נוספים		17,000
7	פיתוחים	ניתן לרכוש שעות פיתוח נוספות בחבילות של 50 שעות מראש, בתעריף		

		של 280 ש"ח לשעה + מע"מ.	נוספים	
--	--	-------------------------	--------	--

הערה: לאחר כל אחת מאבני הדרך ניתנת לכל אחד מהצדדים האפשרות לעצור ולסיים את ההתקשרות והתשלום.

שמירה על עקרונות מידע פתוח וקוד פתוח

1. **מידע פתוח:** ככלל המידע באתר יינתן ברישיון שימוש והפצה פתוח, כגון [CC0](#) או [CC-BY-SA 4.0](#) (הרישיון המקובל בויקיפדיה). במקרים בהם לא ניתן לפתוח את המידע לציבור באופן מלא, למשל, בשל זכויות יוצרים על תיקי השימור, ניתן לעשות שימוש ברשיון כדוגמת [CC by NC](#), שמגביל שימוש מסחרי בחומרים. רשיונות השימוש במידע יפורסמו במקום גלוי באתר.
2. **העמדת ממשק נתונים (API) למפתחים:** הפיתוח יכלול העמדת ממשק נתונים למפתחים ותיעודו, המאפשר קריאת נתונים ממאגר המידע עליו מתבסס האתר.
3. **קוד פתוח:** קוד המקור של המערכת יועמד לרשות הציבור ברשיון כדוגמת [BSD](#).